

การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล โรงเรียนสว่างบริบูรณ์วิทยา
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน
CREATING AN ENVIRONMENT CONDUCIVE TO LEARNING IN THE DIGITAL
ERA AT SAWANGBORIBOONWITTAYA SCHOOL IS UNDER THE OFFICE OF
THE PRIVATE EDUCATION COMMISSION (OPEC)

โชคชัย เผ่าพงษ์ไพบูลย์¹, .เสาวภาคย์ แหลมเพ็ชร²

มหาวิทยาลัยเกริก¹, มหาวิทยาลัยเกริก²,

Chokchai Phaopongphaiboon¹, Saowaphark Lampetch²

KRIRK UNIVERSITY¹, KRIRK UNIVERSITY²

Received: Month Date, Year Revised: Month Date, Year Accepted: Month Date, Year

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล และ 2) เปรียบเทียบการจัดสภาพแวดล้อมดังกล่าว จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน และระดับการศึกษา ประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือ ครูโรงเรียนสว่างบริบูรณ์วิทยา จำนวน 333 คน และกลุ่มตัวอย่างได้แก่ ครูโรงเรียนสว่างบริบูรณ์วิทยา ปีการศึกษา 2567 จำนวน 181 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถามเรื่องการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการสังเคราะห์แนวคิดของนักวิชาการ ที่มีค่าความสอดคล้องระหว่างเนื้อหาและวัตถุประสงค์ ระหว่าง 0.67-1.00 มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.91 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ สถิติเชิงพรรณนา และการทดสอบที แบบ Independent sample t-test

ผลการวิจัยพบว่า การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล โรงเรียนสว่างบริบูรณ์วิทยา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ สภาพแวดล้อมทางวิชาการ รองลงมาคือ สภาพแวดล้อมทางกายภาพ และสภาพแวดล้อมทางการบริหาร ตามลำดับ สำหรับผลการเปรียบเทียบการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล จำแนกตามประสบการณ์ทำงานและระดับการศึกษา พบว่า ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้, สภาพแวดล้อมทางกายภาพ, สภาพแวดล้อมทางการบริหาร, สภาพแวดล้อมทางวิชาการ, ยุคดิจิทัล

Abstract

This survey research, aim to investigate the level of creating an environment conducive to learning in the digital era, and to compare this management when classified by the teachers'

work experience and educational level. The population used in this study was 333 teachers at Sawang Boriboon Wittaya School, and the sample comprised 181 teachers from Sawang Boriboon Wittaya School under the Office of the Private Education Commission (OPEC) in the academic year 2024. The sample size was determined using the Krejcie & Morgan's table sample size, and the subjects were selected using proportional simple random technique. The research instrument was a questionnaire on creating of learning environments conducive to learning in the digital era, constructed by the researcher based on the synthesis of academic concepts. The statistics used for data analysis were descriptive statistics and the t-test.

The research results revealed that the overall management of learning environments conducive to learning in the digital era at Sawang Boriboon Wittaya School was at a High level. When considering each aspect, the highest mean score was found in the Academic Environment, followed by the Physical Environment, and the Administrative Environment, respectively. A comparison of learning environments in the digital era classified by work experience and educational level showed no statistically significant difference at the .05 level.

Based on these findings, the school administration should develop an environment that promote participation from all sectors through online channels and balance monitoring and evaluation with a friendly, collegial atmosphere. Furthermore, teamwork should be extended to external networks, and utilize a Data-Driven Management to use assessment results to plan and develop educational quality to keep pace with changes in the digital era.

Keywords: Conducive Learning Environment, Physical Environment, Administrative Environment, Academic Environment, Digital Era

บทนำ

กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดยุทธศาสตร์ที่มุ่งพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาให้เป็น "ผู้นำทางวิชาการ" และ "ผู้นำการเปลี่ยนแปลง" โดยเน้นย้ำถึงความสามารถในการบริหารทรัพยากร และจัดการสภาพแวดล้อมในโรงเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) และลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางการปฏิรูปการศึกษาเพื่อเตรียมความพร้อมผู้เรียนสำหรับอนาคต (กระทรวงศึกษาธิการ, 2565)

นโยบายพัฒนาสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ในสถานศึกษาเอกชนอย่างเป็นระบบ โดยอ้างอิงตามประกาศ สช. เรื่อง แนวทางการจัดการศึกษาสำหรับสถานศึกษาเอกชน พ.ศ. 2563 และคู่มือมาตรฐานการศึกษาเอกชน พ.ศ. 2564 ซึ่งครอบคลุม 3 มิติหลัก ได้แก่ ด้านกายภาพด้วยการกำหนดมาตรฐานความปลอดภัยของอาคารเรียนและสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านบริหารจัดการโดยส่งเสริม

การจัดทำแผนพัฒนาสภาพแวดล้อมและการมีส่วนร่วมของชุมชน และด้านวิชาการผ่านการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและการจัดบรรยากาศการเรียนรู้เชิงบวก ตามแผนพัฒนาการศึกษาเอกชน ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) นโยบายดังกล่าวสอดคล้องกับพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. 2550 ที่มุ่งสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยมีการขับเคลื่อนผ่านการฝึกอบรมผู้บริหาร การจัดทำฐานข้อมูลสถานศึกษา และการประเมินผลตามมาตรฐาน สช. เพื่อนำไปสู่การปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง (สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน, 2564)

จากสภาพปัญหาและช่องว่างในการบริหารจัดการดังกล่าว ผู้วิจัยจึงเล็งเห็นความจำเป็นเร่งด่วนในการศึกษา "การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล โรงเรียนสว่างบริบูรณ์วิทยา" เพื่อสังเคราะห์แนวทางการบริหารจัดการทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดประสิทธิผลสูงสุด โดยมุ่งหวังให้ผลการวิจัยเป็นแนวทางในการยกระดับคุณภาพการศึกษา สร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) และเป็นต้นแบบการจัดการสภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพสำหรับสถานศึกษาเอกชนในบริบทที่ใกล้เคียงกันต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาระดับการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล โรงเรียนสว่างบริบูรณ์วิทยา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน
2. เพื่อเปรียบเทียบการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล โรงเรียนสว่างบริบูรณ์วิทยา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จำแนกตามประเภทการทำงาน และระดับการศึกษา

สมมติฐานการวิจัย

1. การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล โรงเรียนสว่างบริบูรณ์วิทยา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จำแนกตามประเภทการทำงาน แตกต่างกัน
2. การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล โรงเรียนสว่างบริบูรณ์วิทยา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จำแนกตามระดับการศึกษา แตกต่างกัน

แนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

มีนักการศึกษาและนักวิชาการทั้งในประเทศและต่างประเทศ ให้แนวคิดดังนี้

การศึกษาการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษา อำเภอสอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1 ผลการวิจัย พบว่า 1) ความคิดเห็นของผู้บริหาร และข้าราชการครูที่มีต่อการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมของผู้บริหารในสถานศึกษาอำเภอสอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดแพร่ เขต 1 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด 2) ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร และข้าราชการครูต่อการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมของผู้บริหารในสถานศึกษาอำเภอสอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดแพร่ เขต 1 จำแนกตามเพศ อายุ และระดับการศึกษา พบว่า

ไม่แตกต่างกัน 3) ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร และข้าราชการครูต่อการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมของผู้บริหารในสถานศึกษาอำเภอสอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดแพร่ เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ การทำงาน พบว่า มีความแตกต่างกัน คณิศ คชะ (2566)

ศึกษาเรื่อง การศึกษาการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต1 ผลการวิจัย พบว่า การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับ ดังนี้ ด้านการจัดสภาพแวดล้อมทางการบริหาร ด้านการจัดสภาพแวดล้อม ทางวิชาการ และด้านการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพ และผลการเปรียบเทียบการจัดสภาพแวดล้อม ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครู จำแนกตามวุฒิการศึกษา ประสบการณ์สอน และระดับชั้นที่สอน พบว่า ครูผู้สอนที่มีวุฒิการศึกษาและประสบการณ์สอนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อ การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ โดยภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนครูผู้สอนที่มีระดับชั้นที่สอนต่างกันมีความคิดเห็นต่อการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน จากผลการวิจัยผู้บริหาร และบุคลากรทางการศึกษา ควรให้ความสำคัญในด้านการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา โดยการจัดทำแผนงาน/โครงการ เพื่อพัฒนาการจัดสภาพแวดล้อม ของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง สุภาวดี ทองสำฤทธิ์ (2561)

การพัฒนาแนวทางการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 24 ผลการวิจัยพบว่า 1) องค์ประกอบและตัวชี้วัดแนวทางการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ 50 ตัวชี้วัด โดยภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด 2) สภาพปัจจุบันของแนวทางการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับ สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการจัดการเรียนรู้ด้านอาคารสถานที่และด้านการบริหาร ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ของแนวทางการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้านโดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการบริหาร ด้านอาคารสถานที่ และด้านการจัดการเรียนรู้ 3) แนวทางการดำเนินแนวทางการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับ สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 มีแนวทางการดำเนินงาน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านอาคารสถานที่ จำนวน 19 ข้อ ด้านการจัดการเรียนรู้ จำนวน 15 ข้อ และด้านการบริหาร (จิราพร เครือแวงมน, 2562)

การบริหารเชิงกลยุทธ์ กับการจัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 9 ผลการวิจัยพบว่า 1) การบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 9 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2) การจัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 3) การบริหารเชิงกลยุทธ์กับการจัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .01 ชลธิชา ร่มโพธิ์รี (2561)

ศึกษาเรื่อง การศึกษาสภาพและแนวทางการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 2 ผลการวิจัยพบว่าผลการวิจัย พบว่า 1) ผลการศึกษาสภาพของการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ของเด็กปฐมวัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 2 ในภาพรวมอยู่ใน ระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านสภาพแวดล้อมทางสังคม และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านสภาพแวดล้อมภายในอาคารเรียน 2) ผลการศึกษาแนวทางการจัด สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สุโขทัย เขต 2 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนเด็กปฐมวัยควรจัดสัดส่วนพื้นที่ของห้องเรียน ให้เพียงพอต่อจำนวนเด็กตามสัดส่วนที่กำหนดไว้ในมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ โดย คำนึงถึงขนาดของห้องเรียนและพื้นที่ใช้สอย เลือกใช้ผาผนังกันห้องเรียนแบบเบาที่สามารถเลื่อนได้ เพื่อสะดวกในการสังเกตเด็กขณะอยู่ในห้องเรียน จัดห้องเรียนให้มีแสงสว่างที่เพียงพอ อากาศถ่ายเท ได้สะดวก เหมาะสมในการจัดกิจกรรมที่หลากหลาย เลือกใช้วัสดุ อุปกรณ์ ที่มีความแข็งแรง ทนทาน ต่อการใช้งาน และมีความปลอดภัยต่อเด็ก (นิคมล วงศ์อินพ้อ, 2564)

ศึกษาเรื่อง การจัดสภาพแวดล้อมที่ส่งผลต่อการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 ผลการศึกษาพบว่า 1) การจัดสภาพแวดล้อมที่ส่งผลต่อการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2) เปรียบเทียบการจัดสภาพแวดล้อมที่ส่งผลต่อการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จำแนกตามเพศ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติจำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และจำแนกตามประเภทการดำเนินงาน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (วันวิสา นาโสม, 2560)

งานวิจัยในต่างประเทศ

หลักการออกแบบสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพชี้ให้เห็นว่า การวิจัยในปัจจุบันมุ่งเน้นการวิเคราะห์กระบวนการมีส่วนร่วมของผู้เรียนในการเรียนการสอนและการเรียนรู้ โดยการผนวกข้อมูลเชิงลึกจากการศึกษากับหลักการเรียนรู้แบบดั้งเดิมจะช่วยส่งเสริมการออกแบบสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ให้เกิดประสิทธิผลและประสิทธิภาพสูงสุด หลักการสำคัญคือการตระหนักถึงลักษณะเฉพาะของสมองแต่ละบุคคล ซึ่งมีการจัดโครงสร้างและสะสมประสบการณ์ที่แตกต่างกัน แต่ละคนรับรู้และจดจำเหตุการณ์ผ่านมุมมองเฉพาะตัว สิ่งนี้ก่อให้เกิดความหลากหลายทางความคิด ทักษะ และโลกทัศน์ อันเป็นทั้งความท้าทายและศักยภาพทางสร้างสรรค์ เมื่อรวมเอกลักษณ์ของผู้เรียนแต่ละคนกับแนวคิดที่หลากหลายแล้ว ย่อมนำไปสู่รูปแบบการสอนที่คำนึงถึงชุมชน วัฒนธรรม และจริยธรรม ตลอดจนการพัฒนาความรู้เชิงเนื้อหาและทักษะอย่างบูรณาการ นอกจากนี้ สภาพแวดล้อมทางกายภาพและการเชื่อมต่อกายเครือข่ายเป็นโครงสร้างพื้นฐานที่เอื้อให้เกิดกระบวนการเรียนการสอนและการเรียนรู้ ดังนั้น การออกแบบกระบวนการเหล่านี้ระหว่างคณาจารย์และนักศึกษาจึงต้องได้รับการประเมินและพัฒนาอย่างต่อเนื่องเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ทางการศึกษาอย่างสมบูรณ์ (Boettcher, 2007)

ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับความรู้ เจตคติ และพฤติกรรมด้านสิ่งแวดล้อมของนักเรียนมัธยมศึกษา ครู ฝึกสอน และครูประจำการในไต้หวัน พบว่านักเรียนมัธยมในชนบทมีระดับความรู้และพฤติกรรมด้านสิ่งแวดล้อมที่แตกต่างกันตามระดับชั้นและเพศ โดยนักเรียนระดับชั้นสูงกว่ามีคะแนนทดสอบต่ำกว่านักเรียนระดับชั้นต่ำกว่า และนักเรียนหญิงแสดงความใส่ใจปัญหาสิ่งแวดล้อมมากกว่านักเรียนชาย ส่วนกลุ่มครูพบว่าครูในชนบทมีความรู้ด้านสิ่งแวดล้อมน้อยกว่าครูในเมือง ขณะที่ครูประจำการมีความใส่ใจสิ่งแวดล้อมมากกว่าครูฝึกสอนและนักเรียนมัธยม ทั้งนี้ ความรู้ด้านสิ่งแวดล้อมของครูฝึกสอนและครูประจำการไม่แตกต่างจากนักเรียนมัธยม ผลการศึกษานี้ชี้ให้เห็นถึงความจำเป็นในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนด้านสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะในโรงเรียนชนบท และการส่งเสริมความตระหนักในกลุ่มครูและนักเรียนชายให้มากขึ้น เพื่อยกระดับความรู้และพฤติกรรมด้านสิ่งแวดล้อมของทุกกลุ่มอย่างมีประสิทธิภาพ (Chin, 1994)

การ จัด ภาพ แวด ล้อม การ เรียน รู้ กับ ผล สัม ฤทธิ์ ทาง การ เรียน ของ นัก ศึกษา ใน วิ ท ย า ลั ย ประ เทศ อิหร่าน โดยมีกลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาจำนวน 300 คน การวิจัยครั้งนี้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือหลักในการเก็บรวบรวมข้อมูล และนำข้อมูลที่ได้อาวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติที่หลากหลาย ได้แก่ การคำนวณค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (t-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-way ANOVA) และการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Coefficient) ผลการวิจัยพบว่ามีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญระหว่างการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา โดยสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่ได้รับการออกแบบอย่างเหมาะสมจะส่งผลเชิงบวกต่อผลการเรียนของนักศึกษา ทั้งนี้ผู้วิจัยได้ให้ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติว่า วิทยาลัยควรจัดให้มีโปรแกรมการฝึกอบรมอาจารย์อย่างเป็นระบบในด้านการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาคุณภาพการสอนและส่งเสริมประสิทธิภาพการเรียนรู้ของนักศึกษาให้สูงขึ้น ข้อค้นพบนี้ชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของการออกแบบสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการพัฒนาศักยภาพทางการเรียนของนักศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในระดับอุดมศึกษาที่ควรให้ความสำคัญทั้งด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพและกระบวนการจัดการเรียนการสอนอย่างบูรณาการ (MasouMeh 2018)

ได้ วิ จั ย เรื่อง การ บูรณาการ การ จัด สภาพ แวด ล้อม แหล่ง เรียน รู้ กระบวนการบริหารโรงเรียนในประเทศไนจีเรีย โดยวิธีการวิเคราะห์เอกสารและการสัมภาษณ์เชิงลึกกลุ่มผู้บริหารและครูผู้เกี่ยวข้อง ผลการศึกษาพบว่ารูปแบบการบูรณาการที่มีประสิทธิภาพประกอบด้วย 4 องค์ประกอบหลัก ได้แก่ (1) การวางแผนเชิงกลยุทธ์ (2) การจัดกิจกรรมในแหล่งเรียนรู้ (3) การบูรณาการองค์ความรู้ และ (4) การรายงานและประชาสัมพันธ์ โดยผู้วิจัยเสนอแนะให้ผู้บริหารโรงเรียนนำหลักการบูรณาการแบบองค์รวมมาประยุกต์ใช้ในการจัดการแหล่งเรียนรู้อย่างเป็นระบบ พร้อมทั้งพัฒนาความหลากหลายของแหล่งเรียนรู้ สร้างแรงจูงใจในการทำงาน และจัดกลไกการติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่อง เพื่อส่งเสริมให้ครูและนักเรียนใช้ประโยชน์จากแหล่งเรียนรู้ในการพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน (UsMan, 2016)

สรุปได้ว่า งานวิจัยหลายเรื่องเล็งเห็นถึงความสำคัญของการออกแบบสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ โดยพบว่าการบูรณาการระหว่างแนวคิดสมัยใหม่กับหลักการเรียนรู้ แบบดั้งเดิมที่คำนึงถึงความแตกต่างของปัจเจกบุคคลสามารถส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ได้อย่างมีนัยสำคัญ ผลการศึกษพบว่าความรู้และพฤติกรรมด้านสิ่งแวดล้อมของผู้เรียนและครูมีความแตกต่างกันตามปัจจัยด้านพื้นที่และเพศ โดยเฉพาะกลุ่ม

นักเรียนหญิงและครูในเมืองแสดงความใส่ใจมากกว่ากลุ่มอื่น นอกจากนี้ยังพบความสัมพันธ์เชิงบวกระหว่างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยเฉพาะเมื่อมีการพัฒนาศักยภาพครูผ่านระบบฝึกอบรมอย่างเป็นระบบ รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพควรประกอบด้วย 4 องค์ประกอบหลัก ได้แก่ การวางแผนเชิงกลยุทธ์ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การบูรณาการองค์ความรู้ และระบบรายงาน และประชาสัมพันธ์ ซึ่งการออกแบบสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่เหมาะสมทั้งด้านกายภาพ และกระบวนการจัดการ จะช่วยส่งเสริมประสิทธิภาพการเรียนรู้ที่ยั่งยืนและครอบคลุมทุกมิติ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล โรงเรียนสว่างบริบูรณ์วิทยา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ขอบเขตของการศึกษา

การศึกษาในครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้กำหนดขอบเขตการวิจัย ดังนี้

ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษานี้มุ่งศึกษาการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล โรงเรียนสว่างบริบูรณ์วิทยา สังกัดคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ได้มาจากการสังเคราะห์องค์ประกอบการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักวิชาการทั้งในประเทศ และต่างประเทศ จำนวน 9 คน เพื่อกำหนดเป็นกรอบแนวคิดการวิจัย ดังนี้ 1) เรณู ครุฑไทย (2542: 18) 2) พระมหาเดชา อมรเมธี (สืบจันทร์, 2556: 28) 3) นฤนาท เชิดแสง (2558: 6) 4) ประวีณา โภควณิช (2559: 25) 5) พิมพ์พา ทายประโคน (2560: 32) 6) สุภาวดี ทองสำฤทธิ์ (2561: 26) 7) สิวราช อินตะวิชัย (2563: 19) 8) ศศิรินา ชมชื่น (2566: 25-26) 9) Astin (1971: 144) โดยแบ่งออกเป็นจำนวน 3 ด้าน คือ 1) สภาพแวดล้อมทางกายภาพ 2) สภาพแวดล้อมทางการบริหาร 3) สภาพแวดล้อมทางวิชาการ

ขอบเขตประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ครู โรงเรียนสว่างบริบูรณ์วิทยา สังกัดคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ปีการศึกษา 2567 จำนวน 333 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ครู สังกัดโรงเรียนสว่างบริบูรณ์วิทยา สังกัดคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ปีการศึกษา 2567 จำนวน 181 คน ได้มาจากการเปิดตารางกลุ่มตัวอย่างของ (Krejcie & Morgan, 1970) แล้วนำไปสุ่มอย่างง่ายแบบสัดส่วน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน มีลักษณะคำถามแบบตรวจสอบรายการ (Check list) และตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารจัดการสภาพแวดล้อมของผู้บริหารใน 3 ด้าน ได้แก่ 1) สภาพแวดล้อมทางกายภาพ 2) สภาพแวดล้อมทางการบริหาร และ 3) สภาพแวดล้อมทางวิชาการ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า แบบลิเคิร์ต (Likert's scale) โดยกำหนดตัวเลือกไว้ 5 ระดับ มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ตั้งแต่ 0.67-1.00 วิเคราะห์หาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามโดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของ Cronbach (1990) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.91 (Rovinelli, & Hambleton, 1977)

โดยผู้วิจัยกำหนดลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า ของ Likert rating scale (1932) โดยการกำหนดค่าเฉลี่ย (M) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) โดยรวมและรายด้าน นำเสนอผลการวิเคราะห์ในรูปแบบตารางประกอบ

4.51 - 5.00 หมายถึง การจัดการสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา อยู่ในระดับ มากที่สุด

3.51 - 4.50 หมายถึง การจัดการสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา อยู่ในระดับ มาก

2.51 - 3.50 หมายถึง การจัดการสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา อยู่ในระดับ ปานกลาง

1.51 - 2.50 หมายถึง การจัดการสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา อยู่ในระดับ น้อย

1.00 - 1.50 หมายถึง การจัดการสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา อยู่ในระดับ น้อยที่สุด

บทสรุป

1. ผู้ศึกษาได้วิเคราะห์ข้อมูลของการจัดการสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล โรงเรียนสว่างบริบูรณ์วิทยา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ใน 3 ด้าน ได้แก่ 1) สภาพแวดล้อมทางกายภาพ 2) สภาพแวดล้อมทางการบริหาร และ 3) สภาพแวดล้อมทางวิชาการ ของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 181 คน โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (M) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) โดยนำเสนอรายละเอียดผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย (M) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ของการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้
ในยุคดิจิทัล โรงเรียนสว่างบริบูรณ์วิทยา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน

การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้	$\bar{X}$	SD.	ระดับ	ลำดับ
1. สภาพแวดล้อมทางกายภาพ	4.34	0.78	มาก	2
2. สภาพแวดล้อมทางการบริหาร	4.32	0.83	มาก	3
3. สภาพแวดล้อมทางวิชาการ	4.37	0.77	มาก	1
รวม	4.34	0.77	มาก	

จากตาราง 1 พบว่า ระดับการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล โรงเรียนสว่างบริบูรณ์วิทยา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.34$, $SD = 0.77$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงจากมากไปน้อย พบว่า สภาพแวดล้อมทางวิชาการ มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\bar{X} = 4.37$, $SD = 0.77$) รองลงมาคือ สภาพแวดล้อมทางกายภาพ ($\bar{X} = 4.34$, $SD = 0.78$) ต่อมาคือ สภาพแวดล้อมทางการบริหาร ($\bar{X} = 4.32$, $SD = 0.83$) ตามลำดับ

2. ผลการเปรียบเทียบการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน (1-10 ปี และ 10 ปีขึ้นไป) และระดับการศึกษา (ปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี) พบว่า ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

อภิปรายผล

จากการศึกษาเรื่อง การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล โรงเรียนสว่างบริบูรณ์วิทยา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ผู้ศึกษาได้นำประเด็นที่สำคัญซึ่งสามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. การจัดสภาพแวดล้อมโดยรวมในโรงเรียนสว่างบริบูรณ์วิทยายู่ในระดับมาก โดยเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าสภาพแวดล้อมทางวิชาการมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด รองลงมาคือสภาพแวดล้อมทางกายภาพ และสภาพแวดล้อมทางการบริหารตามลำดับ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางผ่านกิจกรรมที่หลากหลายทั้งในและนอกห้องเรียน ส่งเสริมให้ครูผลิตสื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัย พัฒนาระบบสนับสนุนวิชาการที่ครบวงจร ครอบคลุมการพัฒนาหลักสูตร จัดกระบวนการเรียนการสอน เน้นปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับผู้เรียน ภายใต้การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ มีการใช้เทคโนโลยีในยุคดิจิทัล สอดคล้องกับงานวิจัยของพิมวิภา ทายประโคน (2560: 62) ได้กล่าวว่า ครูผู้สอนได้จัดกระบวนการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และมีการจัดสภาพแวดล้อมด้านการเรียน เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนทางวิชาการต่าง ๆ ที่จะทำให้นักเรียนได้รับความรู้และประสบการณ์ให้มากที่สุด ภายใต้บรรยากาศที่น่าอยู่ น่าเรียน นอกจากนี้งานวิจัยของ ศศิวิมล จันทสุข และบรรจบ บุญจันทร์ (2567) ได้กล่าวว่า ผู้บริหารควรประชุมวางแผน การจัดการศึกษาและกำหนดเป้าหมายการ

พัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ โรงเรียนควรส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับความถนัดและความสนใจของผู้เรียน

2. ผลการศึกษาวิเคราะห์เปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลของครูโรงเรียนสว่างบริบูรณ์วิทยา จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน และระดับการศึกษา ดังนี้

2.1 ผลการศึกษาพบว่า ครูโรงเรียนสว่างบริบูรณ์วิทยา ที่มีประสบการณ์การทำงานแตกต่างกัน และครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันต่อการจัดสภาพแวดล้อม แสดงให้เห็นว่า ความต่อเนื่องและความเป็นระบบของการบริหารจัดการโรงเรียน เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ความคิดเห็นของครูไม่แตกต่างกัน ผลลัพธ์นี้สะท้อนว่า ครูใหม่และครูเก่าต่างได้รับการสนับสนุนในระดับที่ใกล้เคียงกัน ทั้งด้านการใช้เทคโนโลยี สื่อการสอน และการเข้าถึงทรัพยากรเพื่อการเรียนรู้ แนวคิดนี้สอดคล้องกับ ทฤษฎีความเสมอภาคทางการศึกษา (Educational Equity Theory) ของ OECD (2012) ที่ชี้ว่า โรงเรียนที่มีคุณภาพจะต้องสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่ทุกคนเข้าถึงได้อย่างเท่าเทียม โดยไม่ขึ้นกับสถานะหรือคุณลักษณะส่วนบุคคลของผู้สอนและผู้เรียน และสอดคล้องกับงานวิจัยของสุนทรียา บุญตา และภาวิดา ธาราศรีสุทธิ (2564: 180) ได้กล่าวว่า ครูที่มีประสบการณ์ต่างกัน หากได้รับมอบหมายงาน หรือบทบาทหน้าที่ในการทำงานจะแสดงศักยภาพในตัวบุคคลการทำงานอย่างเต็มที่ในการใช้ความรู้ และทักษะเข้าใจต่าง ๆ เพื่อให้งานสำเร็จบรรลุตามเป้าหมายของ สถานศึกษา อีกทั้งการทำงานร่วมกันในทีมจะมีผู้ที่มีความสามารถ และความถนัดที่แตกต่างกัน แต่เมื่อรวมทีมกันแล้วสามารถช่วยเหลือกันได้อย่างดี ส่งผลให้เกิดความสามัคคีในหมู่คณะ และงานวิจัยของอารียา สตาร์ตัน (2556: 77) ได้กล่าวว่า ครูโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครสำนักงานเขตราชเทวี มีความคิดเห็นที่จะทำให้เกิดการพัฒนา และสนับสนุนให้เกิดการปรับเปลี่ยน เพื่อประโยชน์ต่อผู้เรียนในอนาคต คล้าย ๆ กัน โดยเฉพาะการจัดสภาพแวดล้อม ด้านกายภาพ การบริหาร และวิชาการ ซึ่งมีส่วนสำคัญอย่างมากต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนในสถานศึกษา

2.2 ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล โรงเรียนสว่างบริบูรณ์วิทยา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน โดยรวม และรายด้านไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างก็มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งสะท้อนว่า ระดับการศึกษาไม่ได้เป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้ต่อสภาพแวดล้อมเพื่อการเรียนรู้ เท่ากับการมีนโยบายการจัดการที่ชัดเจนของโรงเรียนในบริบทของโรงเรียนเอกชน เช่น โรงเรียนสว่างบริบูรณ์วิทยา ครูทุกคนไม่ว่าจะจบการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือสูงกว่านั้น ต่างต้องปฏิบัติงานภายใต้กรอบมาตรฐานเดียวกัน โดยมีการนิเทศ ติดตาม และส่งเสริมจากผู้บริหารโรงเรียนอย่างใกล้ชิด ซึ่งผลดังกล่าวสอดคล้องกับแนวคิดการบริหารงานคุณภาพ (Total Quality Management: TQM) ของ Deming (1986) ที่มุ่งสร้างมาตรฐานการทำงานร่วมกันอย่างทั่วถึงในองค์กร นอกจากนี้ งานวิจัยของสุนทรียา บุญตา และภาวิดา ธาราศรีสุทธิ (2564: 179) ได้กล่าวว่า ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างก็มีความคิดเห็นการจัดสภาพแวดล้อมของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ครูที่มีวุฒิการศึกษาแตกต่างกัน ล้วนมีเป้าหมายเดียวกันในการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาให้เอื้อต่อการเรียนรู้

ของผู้เรียนให้มากที่สุด โดยสภาพแวดล้อมต่าง ๆ รอบตัวช่วยให้ผู้เรียนร่วมกันสร้างบรรยากาศในการเรียนรู้ ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดการอยากเรียนรู้ และมีสมาธิรับรู้สิ่งต่าง ๆ ทำให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาอย่างรอบด้าน และงานวิจัยของนิตยา แก่นพุ่ม (2562: 189) ยังสนับสนุนผลการวิจัยนี้ โดยระบุว่า ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีการบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาขนาดใหญ่ของโรงเรียนกาญจนาภิเษก โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันนี้เพราะวุฒิการศึกษาที่ต่างกันแต่ความรู้สึกรักนึกคิดต่อสภาพแวดล้อมในโรงเรียนอาจมีความคิดไม่ต่างกัน เพราะทุกคนในโรงเรียนอยากให้มีการบริหารสภาพแวดล้อมในโรงเรียนไปในทางที่ดี เพื่อเอื้อต่อสภาพจิตใจในการเรียนการสอน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อนำไปใช้

1.1 ผู้บริหารสถานศึกษา ควรพัฒนาส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน เช่น เปิดช่องทางรับฟังความคิดเห็นออนไลน์ ใช้เครื่องมือดิจิทัล ในการสำรวจความคิดเห็นหรือทำประชาพิจารณ์ออนไลน์ เพื่อให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเข้าถึงการเสนอแนะนโยบายได้ง่าย และทั่วถึงขึ้น จัดประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) ร่วมกับตัวแทนผู้ปกครองและชุมชน เพื่อร่วมกันวางแผนทิศทางการจัดการศึกษาในยุคดิจิทัลอย่างเป็นรูปธรรม

1.2 ผู้บริหารสถานศึกษา ควรสร้างสมดุลระหว่างการกำกับติดตามกับบรรยากาศที่เป็นกันเอง เช่น การนิเทศแบบกัลยาณมิตร (Coaching & Mentoring) ปรับรูปแบบการติดตามงานจากการ "ตรวจสอบ" เป็นการ "ให้คำปรึกษา และช่วยเหลือ" เพื่อลดความตึงเครียดและสร้างบรรยากาศที่เป็นมิตร ส่งเสริมการสื่อสารสองทาง เน้นการสื่อสารที่สร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์อันดีภายในองค์กร เพื่อให้ครู และบุคลากรรู้สึกผ่อนคลายและกล้าที่จะนำเสนอไอเดียใหม่ๆ ในการจัดการเรียนรู้

1.3 ผู้บริหารสถานศึกษาและครู ควรต่อยอดการทำงานเป็นทีมสู่เครือข่ายภายนอก เช่น สร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ใช้ระบบการทำงานเป็นทีมที่เข้มแข็งอยู่แล้ว มาขับเคลื่อนกิจกรรม PLC เพื่อแก้ปัญหาผู้เรียนและพัฒนาทักษะดิจิทัลของครูร่วมกัน ขยายผล Teamwork สู่ภายนอก นำความเข้มแข็งของทีมงานภายในโรงเรียน ไปเชื่อมโยงกับเครือข่ายภายนอก เช่น มหาวิทยาลัย องค์กรเอกชน หรือโรงเรียนอื่นๆ เพื่อแลกเปลี่ยนทรัพยากรและเทคโนโลยีทางการศึกษา

2. ข้อเสนอแนะเพื่อทำวิจัยต่อไป

2.1. ควรศึกษาวิจัยความสัมพันธ์ระหว่างการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล กับคุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2.2. ควรศึกษาวิจัยแบบพหุคุณถดถอยเกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล ที่ส่งผลต่อคุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2.2. ควรศึกษาวิจัยเชิงผสมผสานการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล ที่ส่งผลต่อคุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

องค์ความรู้ใหม่

องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย: รูปแบบการบริหารจัดการสภาพแวดล้อมเพื่อการเรียนรู้ดิจิทัลแบบเอกภาพ (Unified Digital Learning Environment Model) การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล โรงเรียนสว่างบริบูรณ์วิทยา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ตัวแปรตาม ได้แก่ 1. ประสิทธิภาพทำงาน 1) 1-10 ปี 2) 10 ปี ขึ้นไป 2. ระดับการศึกษา 1) ปริญญาตรี 2) สูงกว่าปริญญาตรี ตัวแปรอิสระ ได้แก่ การจัดการสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา ได้แก่ 1) สภาพแวดล้อมทางกายภาพ 2) สภาพแวดล้อมทางการบริหาร 3) สภาพแวดล้อมทางวิชาการ

ภาพที่ 1 องค์ความรู้ใหม่

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2565). ยุทธศาสตร์การพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษา พ.ศ. 2565–2570. โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- นฤนาถ เชิดแสง. (2558). การจัดการสภาพแวดล้อมเพื่อการเรียนรู้ของโรงเรียนสังกัดเทศบาล จังหวัดสุราษฎร์ธานี [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ]. มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- นิตยา แก่นพุ่ม. (2562). การบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษของโรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ]. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ประวีณา โภควณิช. (2559). แนวทางการจัดการสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้สำหรับสถานศึกษาเรียนรวมระดับประถมศึกษา จังหวัดปทุมธานี [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ]. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.

- พระมหาเดชา อมรเมธี (สืบจันทร์). (2556). การบริหารสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดอ่างทอง [วิทยานิพนธ์ปริญญาโท]. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พิมพ์วิภา ทายประโคน. (2560). การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของโรงเรียนกลุ่มเกาะจันทร์ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 [วิทยานิพนธ์ปริญญาโท]. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- เรณู ครุฑไทย. (2542). การศึกษาการดำเนินงานวิชาการของโรงเรียนในกลุ่มนวมินทรานุทิศ สังกัดกรมสามัญศึกษา [วิทยานิพนธ์ปริญญาโท]. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วารุณี ยะวะหาบ. (2564). แนวทางการพัฒนาการบริหารสภาพแวดล้อมเพื่อการจัดการเรียนรู้ ของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดพัทลุง [วิทยานิพนธ์ปริญญาโท]. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ศศิรินา ชมชื่น. (2566). การบริหารจัดการสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครสวรรค์ [วิทยานิพนธ์ปริญญาโท]. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ศศิวิมล จันทสุข และบรรจบ บุญจันทร์. (2567). แนวทางพัฒนาการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4. วารสารนวัตกรรมการจัดการศึกษาและการวิจัย, 6(4), 767.
- สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน. (2560). แผนพัฒนาการศึกษาเอกชน ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560–2564). สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน.
- สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน. (2564). คู่มือมาตรฐานการศึกษาเอกชน ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2564. สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน.
- สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2565). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566–2570). สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สิวราช อินต๊ะวิชัย. (2563). การศึกษาสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดราชบุรี [วิทยานิพนธ์ปริญญาโท]. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สุนทรียา บุญตา และภาวิดา ธาธาศรีสุทธิ. (2564). ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการจัดสภาพแวดล้อมของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนในกลุ่มอำเภอพระสมุทรเจดีย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1. *Journal of Roi Kaensarn Academy*, 6(1), 174.
- สุภาวดี ทองสำฤทธิ์. (2561). การศึกษาการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 [วิทยานิพนธ์ปริญญาโท]. มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- อารียา สตาร์ตัน. (2556). การจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตราชเทวี [วิทยานิพนธ์ปริญญาโท]. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- Astin, A. W. (1968). *The college environment*. American Council on Education.
- Bourdieu, P. (1986). The forms of capital. In J. G. Richardson (Ed.), *Handbook of theory and research for the sociology of education* (pp. 241–258). Greenwood.
- Cronbach, L. J. (1951). Coefficient alpha and the internal structure of tests. *Psychometrika*, 16(3), 297–334. <https://doi.org/10.1007/BF02310555>
- Deming, W. E. (1986). *Out of the crisis*. MIT Press.
- Fullan, M. (2007). *The new meaning of educational change* (4th ed.). Teachers College Press.
- Kotter, J. P. (1996). *Leading change*. Harvard Business School Press.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30, 607–610. <https://doi.org/10.1177/001316447003000308>

